

13. Про державну таємницю : Закон України від 21 січня 1994 року № 3855-XII // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – № 16. – Ст. 93 (із змінами та доповненнями).
14. Про контррозвідувальну діяльність : Закон України від 26 грудня 2002 року № 374-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 12. – Ст. 89 (зі змінами та доповненнями).
15. Про основи національної безпеки України : Закон України від 19 червня 2003 року № 964-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 39. – Ст. 351 (зі змінами та доповненнями).
16. Про участь громадян в охороні громадського порядку та державного кордону : Закон України від 22 червня 2000 року № 1835-III // Відомості Верховної Ради України. – 2000. – № 40. – Ст. 338 (зі змінами та доповненнями).
17. Про демократичний цивільний контроль над Воєнною організацією і правоохоронними органами держави : Закон України від 19 червня 2003 року № 975-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 46. – Ст. 366 (зі змінами та доповненнями).
18. Податковий кодекс України : Кодекс від 2 грудня 2010 року № 2755-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – № 13–14, № 15–16, № 17. – Ст. 112 (зі змінами та доповненнями).
19. Про міліцію : Закон України від 20 грудня 1990 року № 565-XII // Відомості Верховної Ради УРСР. – 1991. – № 4. – Ст. 20 (зі змінами та доповненнями).

УДК 342.9

ДО ПИТАННЯ ХАРАКТЕРИСТИКИ ПРАВОВИХ ЗАСАД ЗДІЙСНЕННЯ КОНТРОЛЮ ЗА ДІЯЛЬНІСТЮ АПАРАТУ СУДУ

THE ISSUE FEATURES LEGAL PRINCIPLES OF CONTROL OVER THE ACTIVITIES OF A COURT

Порошук П.П.,
здобувач

Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

У статті визначено поняття «правових засад здійснення контролю за діяльністю апарату суду», проаналізовано діюче законодавство на предмет закріплення у ньому цих засад, наголошено на існуючих у цій сфері проблемах та зроблено відповідні висновки.

Ключові слова: право, засади, правові засади контролю за діяльністю апарату суду, завдання контролю за діяльністю апарату суду, об'єкт та предмет контролю за діяльністю апарату суду, принципи.

В статье определено понятие «правовых основ осуществления контроля за деятельностью аппарата суда», проанализировано действующее законодательство на предмет закрепления в нем этих принципов, отмечены существующие в этой сфере проблемы и сделаны соответствующие выводы.

Ключевые слова: право, принципы, правовые основы контроля за деятельностью аппарата суда, задача контроля за деятельностью аппарата суда, объект и предмет контроля за деятельностью аппарата суда, принципы.

The article defines concept of «legal principles controlling the activities of a court» analyzed existing legislation for fixing it these principles highlighted existing problems in this area and correct conclusions.

Key words: law principles, legal framework controlling activities of court, task of monitoring activities of court, object and subject of control over activities of court and principles.

Актуальність теми. Відправляючи правосуддя, суди у своїй діяльності спираються на відповідні апарати, які здійснюють організаційно-технічний, документальний, інформаційно-аналітичний, кадровий та матеріальний супровід діяльності перших. Тобто, апарат суду не приймає безпосередньої участі у здійсненні правосуддя, втім забезпечує необхідні умови для його нормальної реалізації. Звідси очевидно, що рівень якості та ефективності виконання апаратом суду своїх завдань та функцій значним чином впливає на рівень якості правосудної діяльності судів. У зв'язку з цим зрозуміло, що дуже важливе значення має контроль за діяльністю апарату суду, як засіб забезпечення належного виконання останнім свого функціонального

призначення. Оскільки сутність будь-якого контролю полягає у втручанні контролюючого суб'єкта (суб'єктів) у діяльність підконтрольного об'єкта, яким зокрема є апарат суду, особливого значення набуває питання його правової регламентації із тим, щоб встановити чіткі підстави, порядок і межі цього втручання, та не дозволити його переростання у свавілля, перетворення із засобу забезпечення законності, збалансованості та ефективності діяльності підконтрольних об'єктів у засіб тиску на них із боку суб'єктів контролю з тією чи іншою метою.

Враховуючи вищевикладене, **метою** даної статті є: дослідити правові засади здійснення контролю за діяльністю апарату суду.

Виклад основного матеріалу. Поняття «правові засади» утворене поєднанням термінів «право» та «засади». Поняття права є одним зі стрижневих для юридичної теорії та практики. У правознавстві існує декілька підходів до праворозуміння, кожен з яких має як свої переваги, так і певні недоліки. Втім для мети нашого дослідження найбільший інтерес становить позитивне право, що як об'єктивна реальність існує в законах і інших визнаних державою джерелах (формах) права [1, с. 19]. Одразу ж слід відзначити, що у юриспруденції позитивне право прийнято поділяти на об'єктивне та суб'єктивне. Перше – це система діючих у державі правових норм і принципів. Вони встановлені (або визнані) державою, як регулятор суспільних відносин, забезпечені нею. Термін «об'єктивне» означає, що вони одержали об'єктивацію в офіційних державних актах і тому є незалежними від індивідуального інтересу (волі) та свідомості суб'єкта права [2, с. 208].

Що ж стосується суб'єктивного права, то воно завжди належить уповноваженій особі, яка має певний інтерес: матеріальний, духовний, політичний, сімейний тощо. У задоволенні цього інтересу і полягає соціальна цінність надання особі певних правових можливостей. Можлива поведінка по реалізації певного інтересу становить зміст суб'єктивного права і заснована на бажанні уповноваженої особи. Отже, суб'єктивне право слід розуміти як гарантовану правом і законом міра можливої або дозволеної поведінки особи, яка належить суб'єкту незалежно від того, перебуває він у правових відносинах з іншими суб'єктами чи ні [3, с. 342–343].

Зауважимо, що попри те, що правники поділяють позитивне право на об'єктивне та суб'єктивне, більшість із них наголошує на тому, що таке розмежування є досить умовним, оскільки суб'єктивне право тісно пов'язане з об'єктивним: перше обумовлене другим, виникає на його підґрунті (підставі) та у його межах [2, с. 209; 3, с. 180; 4, с. 6–7]. З цього приводу слушною є позиція О.Ф. Скакун, яка підкреслює: «Поки норма права є загальною і поширюється на всі випадки конкретної сфери життя та діяльності людини, вона є об'єктивною. Коли норма права стосується певної ситуації і здійснюється в конкретній поведінці суб'єкта, вона є суб'єктивною. ... Об'єктивне право складається з норм, що виражені в законі, норм, що «говорять» про суб'єктивні права взагалі – безвідносно до конкретного суб'єкта. ... Наділяючи громадян суб'єктивним юридичним правом, держава нібито-то відкриває доступ до здійснення основних, невідчужуваних прав людини, даних йому від народження, від природи» [2, с. 209].

Далі визначимося зі змістом терміну «засада» («засади»), у словниковій літературі він тлумачиться, як: основа чогось; те головне, на чому ґрунтується, базується щось; вихідне, головне положення, принцип; основа світогляду, правило поведінки; спосіб, метод здійснення чого-небудь [5, с. 300–301; 6, с. 419; 7, с. 145].

Тож, спираючись на вищевикладене з приводу розуміння сутності понять «право» та «засади»,

можемо зробити висновок, що під правовими засадами контролю за діяльністю апарату суду слід розуміти сукупність основоположних аспектів щодо організації та здійснення контролю за роботою апарату суду, закріплених у діючому законодавстві (об'єктивному праві). До таких аспектів належать завдання контролю, принципи та порядок його здійснення, його суб'єктно-об'єктивний склад та предмет, права та обов'язки учасників контрольних заходів тощо, тобто все те, що необхідне для нормальної реалізації контролю. Значення правових засад контролю за діяльністю апарату суду полягає в тому, що вони забезпечують законність, цілеспрямованість, доцільність та ефективність його здійснення.

Розмірковуючи про правові засади зазначеного контролю, одразу ж слід відзначити те, що у діючому законодавстві немає якогось окремого закону, який би встановлював чітке нормативно-правове підґрунтя для його здійснення. А в основному нормативно-правовому акті, що регулює судоустрій в Україні, законі «Про судоустрій і статус суддів» від 07.07.2010 № 2453-VI [8], містяться лише загальні положення про те, що голови відповідних судів здійснюють контроль за ефективністю діяльності підпорядкованих їм апаратів судів. У зв'язку з цим окремі правові засади контролю за апаратом суду визначаються іншими спеціальними законами, а також численними підзаконними правовими актами.

Відсутність чіткого законодавчого врегулювання засадничих питань здійснення контролю за апаратом суду на практиці викликає певні труднощі. Зокрема йдеться про проблему чіткого визначення кола суб'єктів, які мають право здійснювати контроль за роботою апарату суду. При цьому маються на увазі не всі суб'єкти, що так чи інакше здійснюють зазначений контроль, адже значна частина із них причетна до нього в опосередкованому вигляді, а лише ті із них, що відповідно до наданих їм повноважень реалізують безпосередні контролюючі заходи та можуть втручатися у зв'язку із цим у роботу апарату суду. Так, аналіз нормативно-правового підґрунтя діяльності апарату суду, зокрема вищезгаданого Закону «Про судоустрій і статус суддів» від 07.07.2010 № 2453-VI, низки актів підзаконного характеру, таких як: Положення про Державну судову адміністрацію України, яке було затверджене рішенням Ради суддів України від 22.10.2010 року № 12 [9]; накази Державної судової адміністрації України, якими затверджено: Положення про територіальні управління Державної судової адміністрації України (від 05.04.2011 р. № 82 [10]), Типове положення про апарат місцевого, апеляційного судів (від 28.09.2012 р. № 115 [11]), Типові посадові інструкції працівників апарату місцевого загального суду (від 20.07.2005 р. № 86 [12]); рішення зборів суддів Верховного Суду України, Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ та Вищого спеціалізованого суду України, якими затверджено Положення про апарат Верховного Суду України [13], Положення про апарат Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і криміналь-

них справ [14] та Положення про апарат Вищого адміністративного суду України [15] відповідно; а також вивчення змісту положень про окремі територіальні управління Державної судової адміністрації України та Регламентів роботи окремих судів, дозволяє стверджувати, що контроль за діяльністю апарату суду здійснюють: голова відповідного суду та його заступник (заступники), керівник апарату суду та його заступник, керівники структурних підрозділів апарату суду та їх заступники, в разі наявності таких, а також Державна судова Адміністрація України та її територіальні органи. При цьому за окремі предметні напрямки контролю за діяльністю апарату суду відповідають відповідні структурні підрозділи (відділи) судової адміністрації.

У той же час дослідження змісту норм ряду нормативно-правових актів свідчить про те, що безпосередній контроль за діяльністю апарату суду здійснюють не тільки представники судової гілки влади, але й інші суб'єкти, в тому числі такі, що належать до виконавчої гілки влади. Зокрема йдеться про органи Міністерства внутрішніх справ України, Службу безпеки України та прокуратуру України, які спостерігають за дотриманням працівниками апарату суду вимог законодавства про корупцію. Так у Законі «Про засади запобігання і протидії корупції» від 07.04.2011 № 3206-VI [16] закріплено, що спеціально уповноваженими суб'єктами у сфері протидії корупції є органи прокуратури, спеціальні підрозділи по боротьбі з організованою злочинністю Міністерства внутрішніх справ України, по боротьбі з корупцією та організованою злочинністю Служби безпеки України, якщо інше не передбачене законом. Відповідно до цього ж закону працівники суду, які є державними службовцями, виступають суб'єктами відповідальності за корупційні правопорушення.

Втім, якщо контроль з боку правоохоронних органів за додержанням працівниками суду норм антикорупційного законодавства не викликає особливих зауважень, то контроль за діяльністю апарату суду з боку деяких інших контролюючих органів виконавчої влади є предметом активних дискусій і суперечок серед правників та управлінців. Зокрема йдеться про право Державної фінансової інспекції перевіряти фінансово-господарську діяльність судів. Так, останнім часом із суддівських лав все частіше лунають зауваження стосовно того, що перевірки фінансово-господарської діяльності судів, що їх здійснюють Держфінінспекція України та її територіальні органи (які були утворені шляхом реорганізації Головного контрольно-ревізійного управління України та його територіальних ланок) є серйозною загрозою незалежності судової гілки влади, оскільки може слугувати засобом тиску на суди, що у свою чергу впливає на об'єктивність здійснюваного ними правосуддя. У свою чергу представники Держфінінспекції наголошують, що мають повне право здійснювати фінансовий контроль за діяльністю судів.

Окреслена ситуація є яскравим прикладом одвічного протистояння різних гілок влади та проблемних аспектів практичного втілення механізму стриму-

вань і противаг. З одного боку позиція представників Держфінінспекції України виглядає цілком обґрунтованою, адже норми Конституції України [17], Бюджетного кодексу України [18] та Закону України «Про судову систему і статус суддів» від 07.07.2010 № 2453-VI [8] свідчать, що суди, по-перше, є бюджетними установами, а по-друге, діяльність судів має фінансовий бік, і хоча вона не основна для них і слугує лише для забезпечення нормального здійснення правосуддя, втім вона також вимагає контролю, перш за все, тому, що пов'язана з використанням фінансових ресурсів Державного бюджету. Крім того, у статті 142 вищезгаданого Закону «Про судову систему і статус суддів» записано, що контроль за додержанням вимог цього Закону щодо фінансування судів здійснюється у порядку, встановленому законом [8]. А оскільки законодавством України (ані Закон «Про судову систему і статус суддів», ані БК України, ані Закон «Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні» від 26.01.1993 № 2939-XII [19]) якогось окремого порядку проведення фінансової перевірки судів чи виключень для них не передбачено, то контроль з боку органів Державної фінансової інспекції за фінансово-господарською діяльністю судів є цілком правомірним. Зокрема у Положенні про Державну фінансову інспекцію України, затвердженому Указом Президента України від 23 квітня 2011 року № 499/2011 встановлено, що Держфінінспекція України здійснює контроль за: виконанням функцій з управління об'єктами державної власності; цільовим використанням коштів Державного і місцевих бюджетів; цільовим використанням і своєчасним поверненням кредитів (позик), одержаних під державні (місцеві) гарантії; складанням бюджетної звітності, паспортів бюджетних програм та звітів про їх виконання (у разі застосування програмно-цільового методу у бюджетному процесі), кошторисів та інших документів, що застосовуються в процесі виконання бюджету; станом внутрішнього контролю та внутрішнього аудиту в розпорядників бюджетних коштів; усуненням виявлених недоліків і порушень [20].

З іншого боку, раціональне зерно має й позиція представників судової гілки влади, яку вони обґрунтовують, перш за все, тим, що органи фінансової інспекції досить часто є однією зі сторін у судових справах, у тому числі у справах щодо законності їх дій по перевірці фінансово-господарської діяльності судів та обґрунтованості зроблених за їх результатами висновків і прийнятих рішень. Крім того, як наголошував В.М. Колесніченко, колишній Голова Вищої ради юстиції, що КРУ (Держфінінспекція) часто звертається до суду щодо надання дозволів на виїмки, розкриття інформації і т. п. [21]. Все це свідчить про цілком ймовірну можливість виникнення конфлікту інтересів, що у свою чергу негативним чином впливає на законність та об'єктивність правосуддя.

На підтримку тих, хто вважає, що Держфінінспекція не має права перевіряти суди, маємо відзначити той факт, що у складі Державної судової адміністрації України та її територіальних органів, які на сьо-

годні є одним із основних розпорядників фінансових ресурсів судової системи, діють відповідні фінансові підрозділи (відділи), які здійснюють контроль-ревізійні заходи з метою перевірки фінансово-господарських аспектів діяльності апаратів судів. А відтак виникає ситуація, за якої дві різні владні структури виконують однакові функції, що аж ніяк не сприяє оптимізації державного механізму та призводить до його бюрократизації і надмірної зарегульованості. Крім того, існує ще й Рахункова палата, яка також здійснює контроль за використанням бюджетних коштів (Закон України «Про Рахункову палату» від 11.07.1996 № 315/96-ВР [22]).

Попри очевидну наявність зазначеної проблеми, вона, на нашу думку, не є надміру складною для розв'язання, і цілком може бути вирішена шляхом внесення деяких змін до діючого законодавства. По-перше, вважаємо, що було б доречним у Законі «Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні» закріпити, що органи державного фінансового контролю перевіряють дотримання фінансової дисципліни державних бюджетних установ, окрім судів. По-друге, з метою забезпечення функціонування механізму стримувань і противаг повноваженнями щодо перевірки фінансового стану діяльності апаратів судів наділити Рахункову палату. По-третє, варто залишити за Держфінінспекцією право проводити перевірки фінансово-господарської діяльності апаратів судів за спеціальним дорученням прокурора, слідчого, зверненням судді.

Далі важливим засадничим елементом здійснення будь-якого контролю є визначення його об'єкта та предмета. Першим є апарат суду, правовий статус якого визначається Законом «Про судоустрій і статус суддів» від 07.07.2010 № 2453-VI, наказом ДСА України «Про затвердження Типового положення про апарат місцевого, апеляційного судів» від 28.09.2012 р. № 115 та іншими нормативно-правовими актами. Що ж стосується предмета контролю, то ним є той чи інший аспект діяльності апарату суду, що піддається перевірці: кадрова робота у суді, ведення діловодства та архівної справи, робота зі зверненнями громадян, виконання вимог законодавства про інформацію та державну таємницю тощо. При цьому, якщо більш детально заглибитися у питання предмета досліджуваного контролю, то можемо дійти висновку, що ними є не стільки самі напрямки діяльності апарату суду, скільки відповідна документація, яка їх супроводжує та у якій фіксуються їх результати, наприклад, статистична та фінансова звітність, штатний розпис, посадові інструкції, локальні накази та розпорядження, оформлення реквізитів службових документів і т. ін. Крім того, вважаємо, що в якості предмета контролю слід розглядати діяльність працівників апарату суду, тобто коли представники контролюючого суб'єкта в процесі проведення перевірки мають можливість безпосередньо спостерігати за виконанням першими своїх посадових обов'язків.

Не менш суттєвою засадою організації та здійснення контролю є визначення його завдань, які слід

розуміти як основні питання, проблеми, що їх має вирішувати та розв'язувати контроль. З цього приводу слід зазначити, що відсутність чіткого законодавчого врегулювання контролю за діяльністю апарату суду ускладнює визначення конкретних його завдань. У той же час мусимо сказати, що певне уявлення про окремі види зазначеного контролю можна скласти на підставі деяких спеціальних нормативно-правових актів, зокрема таких як: Закон «Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні» від 26.01.1993 № 2939-XII [19], Положення про Державну фінансову інспекцію України [20], наказ Державного казначейства та Мінфіну України «Про затвердження Інструкції з інвентаризації матеріальних цінностей, розрахунків та інших статей балансу бюджетних установ» від 30.10.1998 № 90 [23], наказ Мінфіну України «Про Інструкцію по інвентаризації основних засобів, нематеріальних активів, товарно-матеріальних цінностей, грошових коштів і документів та розрахунків» від 11.08.1994 № 69 [24], наказ ДСА України «Про затвердження Інструкції про порядок проведення контрольних заходів контроль-ревізійним відділом Державної судової адміністрації України» від 29.07.2011 № 12 [25] та ін. Аналіз змісту цих документів дозволяє виокремити загальні завдання для контролю апарату суду, незалежно від його різновиду, а саме: перевірка стану виконання працівниками апарату суду діючих норм та правил, виявлення у їх роботі недоліків та порушень, вжиття відповідних заходів щодо їх усунення та покарання винних осіб; надання голові суду та керівному складу апарату суду відповідних рекомендацій; спостереження за усуненням у апараті суду виявлених у ході попереднього контролю недоліків та порушень і виконанням винесених за його результатами зауважень.

Щодо прав та обов'язків учасників контролю за діяльністю апарату суду, а також порядку його організації та здійснення, то тут також слід зазначити, що вони у тій чи іншій мірі визначаються цілою низкою нормативно-правових актів як законодавчого, так і підзаконного характеру, в яких закріплюється правовий статус контролюючих та підконтрольних, процедури реалізації контрольних заходів, тобто форми, методи та послідовність їх здійснення, оформлення результатів контролю та вжиття на їх підставі, у разі необхідності, відповідних заходів. До таких нормативно-правових актів зокрема належать закони: «Про судоустрій і статус суддів», «Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні», «Про Рахункову палату»; Положення про Державну фінансову інспекцію України, Типове положення про апарат місцевого, апеляційного судів, Порядок проведення інспектування Державною фінансовою інспекцією, її територіальними органами, Порядок проведення контрольних заходів контроль-ревізійним відділом Державної судової адміністрації України, Порядок проведення щорічної оцінки виконання державними службовцями покладених на них обов'язків і завдань, Інструкція з інвентаризації матеріальних цінностей, розрахунків

та інших статей балансу бюджетних установ тощо. Також аналіз нормативної діяльності судової адміністрації свідчить про те, що її Територіальні управління з метою забезпечення законності та чіткості здійснення контролю за апаратами судів вдаються до розроблення та відповідних інструкцій, в яких у тому числі закріплюють порядок проведення перевірки, права і обов'язки перевіряючих та посадових осіб апарату суду, робота яких перевіряється.

І останнє питання, якому хотілося б приділити увагу в даній статті, є принципи контролю за діяльністю апарату суду, які являють собою найбільш важливі, науково обґрунтовані, прямим чи опосередкованим чином закріплені в правових нормах ідеї (переконання) та закономірності, що покладаються в основу процесу організації та здійснення контролю за діяльністю апарату суду.

Як і у випадку з більшістю інших засад досліджуваного контролю, принципи його здійснення також не мають чіткого оформлення на рівні діючого законодавства. Більш того, навіть деякі спеціальні нормативно-правові акти, у відповідності з якими здійснюється контроль за певними напрямками діяльності суду, не містять більш-менш конкретизованого кола принципів. Так, наприклад, у тому ж Законі «Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні» від 26.01.1993 № 2939-ХІІ немає окремих норм, присвячених принципам державного фінансового контролю. Не містить

їх і постанова КМУ «Про затвердження Порядку проведення інспектування Державною фінансовою інспекцією, її територіальними органами» від 20.04.2006 № 550 [26]. У наказі ДСА України «Про затвердження Інструкції про порядок проведення контрольних заходів контрольно-ревізійним відділом Державної судової адміністрації України» від 29.07.2011 № 12 [25] також ані натяку на принципи проведення даного контролю.

Звісно, кожен різновид контролю має свою специфіку і обумовлені нею принципи, разом із тим, на нашу думку, існує ряд закономірностей організації та проведення контролю за апаратом суду, які властиві будь-якому його різновиду, тобто є загальними для них. Так, вважаємо, що серед основних принципів досліджуваного контролю буде доречним вказати такі: верховенство права; законність; доцільність; науковість; плановість; об'єктивність та неупередженість.

Висновок. Завершуючи статтю, мусимо констатувати, що наразі стан законодавчого визначення найбільш важливих засадничих питань організації та здійснення контролю за діяльністю суду далекий від ідеального. Адже правові засади даного контролю, по-перше, розпорошені у змісті численних нормативно-правових актів різної юридичної сили, а по-друге, не мають необхідного рівня чіткості визначення. Така ситуація не сприяє забезпеченню належного рівня законності, якості та ефективності контролю за апаратом суду і породжує конфліктні ситуації.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Погребной И.М. Теория права: Учебное пособие. 3-е изд., испр. и доп. – Харьков: Государственное специализированное издательство «Основа», 2003. – 128 с.
2. Скакун О.Ф. Теория держави і права: Підручник / Пер. з рос. – Харків: Консум, 2001. – 656 с.
3. Загальна теорія держави і права: [Підручник для студентів 3–14 юридичних спеціальностей вищих навчальних закладів] – М.В. Цвік, В.Д. Ткаченко, Л.Л. Богачова та ін.; За ред. М.В. Цвіка, В.Д. Ткаченка, О.В. Петришина. – Харків: Право, 2002. – 432 с.
4. Протасов В.Н. Теория права и государства. Проблемы теории права и государства: Вопросы и ответы. – М.: Новый юрист, 1999. – 240 с.
5. Словник української мови. – [В 11 т.]. – Т. 3 : З. – К. : Наук. думка, 1972. – 744 с.
6. Великий тлумачний словник сучасної української мови (з дод. і допов.) / Уклад. і голов. ред. В.Т. Бусел. – К; Ірпінь: ВТФ «Перун», 2005, с. 1728.
7. Івченко А.О. Тлумачний словник української мови, Х.: «Фоліо», 2002 р., с. 543.
8. Про судоустрій і статус суддів : Закон України : від 07.07.2010 № 2453-VI // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2010. – № 41–42. – № 43, № 44–45, ст. 529.
9. Положення про Державну судову адміністрацію України: Затверджено рішенням Ради суддів України від 22 жовтня 2010 року № 12 // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://od.court.gov.ua/tu16/norm/pol0/pol2/>.
10. Положення про територіальні управління Державної судової адміністрації України: Затверджено наказом ДСА України від 05.04.2011 р. № 82 // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://od.court.gov.ua/tu16/norm/pol2/polojennia/>.
11. Про затвердження Типового положення про апарат місцевого, апеляційного судів : наказ ДСА України : від 28.09.2012 р. № 115. // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://dsa.court.gov.ua/dsa/14/№1152012/>.
12. Про затвердження Типових посадових інструкцій працівників апарату місцевого загального суду : наказ ДСА України : від 20.07.2005 р. № 86. // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://od.court.gov.ua/tu16/info_suddi/posad/.
13. Положення про апарат Верховного Суду України: Затверджено Рішенням зборів суддів ВСУ від 21.01.2011 р. // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.scourt.gov.ua/clients/vs.nsf/0/22B14F055CFFE00EC225782200300B71?opendocument>.
14. Положення про апарат Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ: Затверджено Рішенням зборів суддів Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ 26.10.2010 № 3. // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/v0003740-10>.
15. Положення про апарат Вищого адміністративного суду України: Затверджено Рішенням зборів суддів Вищого адміністративного суду України 27.12.2010 р. № 18. // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.vasu.gov.ua/ua/judges_meeting.html?_m=publications&_t=rec&id=1678.
16. Про засади запобігання і протидії корупції : Закон України : від 07.04.2011 № 3206-VI // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2011. – № 40. – ст. 404.
17. Конституція України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР // Відомості Верховної Ради України, 1996. – № 30. – ст. 141.
18. Бюджетний кодекс України від 08.07.2010 № 2456-VI // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2010. – № 50–51. – ст. 572.

19. Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні : Закон України : від 26.01.1993 № 2939-XII. // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2939-12>.
20. Про Положення про Державну фінансову інспекцію України : Указ Президента України від 23.04.2011 р. № 499/2011. // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/499/2011>.
21. Кто и зачем проверяет суды // Судебно-юридическая газета, № 88, 2011. // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://sud.ua/newspaper/2011/05/30/37762-who-and-why-checks-courts/print>.
22. Про Рахункову палату : Закон України : від 11.07.1996 № 315/96-ВР // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1996. – № 43. – ст. 212.
23. Про затвердження Інструкції з інвентаризації матеріальних цінностей, розрахунків та інших статей балансу бюджетних установ : наказ Державного казначейства та Мінфіну України : від 30.10.1998 № 90. // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0728-98>.
24. Про Інструкцію по інвентаризації основних засобів, нематеріальних активів, товарно-матеріальних цінностей, грошових коштів і документів та розрахунків : наказ Мінфіну України : від 11.08.1994 № 69. // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0202-94>.
25. Про затвердження Інструкції про порядок проведення контрольних заходів контрольно-ревізійним відділом Державної судової адміністрації України : наказ ДСА України : від 29.07.2011 № 12. // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://dsa.court.gov.ua/dsa/14/№1202011/>.
26. Про затвердження Порядку проведення інспектування Державною фінансовою інспекцією, її територіальними органами : постанова КМУ : від 20.04.2006 № 550. // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/550-2006-%D0%BF>.

УДК 342.31

ЩОДО ОСОБЛИВОСТЕЙ АДМІНІСТРАТИВНИХ ПРОЦЕДУР ПРИЙНЯТТЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ ОРГАНАМИ ДЕРЖАВНОЇ КАЗНАЧЕЙСЬКОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ У ВІДНОСИНАХ ІЗ БЮДЖЕТНИМИ УСТАНОВАМИ

FEATURES FOR ADMINISTRATIVE PROCEDURES MANAGEMENT DECISION-MAKING BODIES OF STATE TREASURY UKRAINE IN RELATIONS WITH BUDGET INSTITUTIONS

Сандюк Г.О.,
здобувач

Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

У статті досліджено особливості адміністративних процедур прийняття управлінських рішень органами Державної казначейської служби України, визначено етапи їх прийняття, а також охарактеризовано нормативні документи, які регламентують здійснення адміністративних процедур прийняття управлінських рішень органами казначейства.

Ключові слова: адміністративна процедура, управлінське рішення, прийняття управлінських рішень, Державна казначейська служба, бюджетна установа.

В статье исследованы особенности административных процедур принятия управленческих решений органами Государственной казначейской службы Украины, определены этапы их принятия, а также охарактеризованы нормативные документы, регламентирующие осуществление административных процедур принятия управленческих решений органами казначейства.

Ключевые слова: административная процедура, управленческое решение, принятие управленческих решений, Государственная казначейская служба, бюджетное учреждение.

In article features of administrative procedures for management decision-making bodies of State Treasury Service of Ukraine are defined stages of their decision and characterized normative documents regulating implementation of administrative procedures for management decision-making bodies of Treasury.

Key words: administrative procedure, administrative decisions, management decisions, State Treasury Service, budgetary institution.

Актуальність теми. Процедура прийняття управлінських рішень є складним та відповідальним процесом. Адже від ефективної та своєчасної підготовки та прийняття таких рішень буде залежати вся результативність та дієвість системи управління та обраної політики менеджменту. Що ж стосується сфери функціонування державних органів виконавчої влади, то ситуація тут чітко регулюється систе-

мою нормативно-правових актів. Відповідно, прийняття рішень в органах виконавчої влади загалом, та органах Державної казначейської служби України у відносинах із бюджетними установами зокрема, має чіткий адміністративно-процедурний характер. На даний час в умовах погіршення політичної та економічної ситуації в державі постала нагальна потреба для детального аналізу та розгляду особли-